

STANDARDUL XBRL SOLUȚIE DE NOUȚATE ÎN SPRIJINUL CONTABILITĂȚII

Lect.univ .dr Horia Tudor Andreica¹

Abstract

Reality shows that organizations currently use different IT solutions operating in parallel even for the management of the same business processes. The effort of collecting, processing and dissemination of redundant information is high and requires a significant time and resources. Although the idea is not new integration, information technologies have highlighted the new opportunities for integration of informations

Keywords : XBRL, IFRS, integration , accounting, taxonomy

Clasificare JEL: M41

Orice soluția informatică care să vină în sprijinul contabilității trebuie să utilizeze standardul XBRL² ca soluție de noutate, suplimentară și optimală pentru perfecționarea sistemelor contabile în ED. Pentru rezolvarea optimală acestui obiectiv vom descompune aceste acest obiectiv în cinci vectori operaționali: **ED, soluții de integrare a sistemelor contabile, perfecționarea sistemelor contabile integrate, direcțiile de perfecționare ale sistemelor contabile integrate și alegerea metodei și modului de realizare a unui studiu de caz privind sistemul informatic contabil integrat pentru raportarea financiară și controlul performanțelor organizațiilor virtuale.**

1.Economia Digitală, este văzută în conexiune cu fenomenele generale de globalizare, influența tot mai puternică a IT&C, apariția și expansiunea Societății Informaționale-Societății Cunoașterii și impactul acestor fenomene și factori asupra integrării Contabilității.

În mod concret se au în vedere aspecte particulare privind fenomenul de globalizare, privit ca megatendință cu magnitudine maximă și factor generator al SISC³, motoarele utilizate de globalizare, semantica, conexiunile și caracteristicile fundamentale ale ED, precum și tendințele fundamentale ale IT&C.

2.Integrarea sistemelor contabile urmărește integrarea informațională și Sistemele Informatic de Contabilitate incluse în sisteme multiintegrate de tip ERP și CRM. Și care impune dezvoltarea unor aspecte privind accesibilitatea, vizibilitatea și consistența informațională a organizațiilor prin integrarea proceselor economice de producție, distribuție, contabilitate, financiar, personal, stocuri, service, mentenanță, logistică și gestiune de proiecte prin intermediul ERP⁴. În final, vom avea în vedere o soluție integrată de business orientată către nevoile clientului de tip CRM⁵.

3.Perfecționarea sistemelor contabile integrate, presupune o serie de aspecte care pot include:

- optimizarea sistemelor contabile integrate prin raportarea financiară de taxonomie US GAAP și IFRS în organizațiile virtuale,
- integrarea standardelor universale de raportare financiară publică la nivelul organizațiilor virtuale,

¹ Academia Comercială Satu Mare

² XBRL: Extensible Business Reporting Language

³ SISC: Societatea Informațională - Societatea Cunoașterii

⁴ ERP: Enterprise Resource Planning

⁵ CRM:Customer Relationship Management

- descrierea analitică a limbajului XBRL, plus propuneri și variante de utilizare ale limbajului universal XBRL la nivelul organizațiilor virtuale.

Mai mult, se impune descrierea semanticii, particularitățile, taxonomia și cartografierea tip XBRL precum și pașii utilizați în limbajul XBRL pentru realizarea raportărilor financiare.

4. Direcțiile de perfecționare ale sistemelor contabile integrate: presupun abordarea prin XBRL US GAAP sau IFRS, sens în care avem în vedere următoarele direcții propuse:

Tabel 1

1.abordarea perfecționării sistemelor contabile integrate la nivelul organizațiilor prin XBRL US GAAP	2.abordarea perfecționării sistemelor contabile integrate la nivelul organizațiilor a sistemelor contabile integrate prin IFRS	3.abordarea perfecționării sistemelor contabile integrate la nivelul SB⁶ a sistemelor contabile integrate prin sisteme de raportare financiară performante FSR⁷ și XBRL IFRS Finance.
Abordarea perfecționării sistemelor contabile integrate prin XBRL US GAAP presupune raționamentul, înțelegerea și utilizarea taxonomiilor XBRL US GAAP, semantica taxonomiilor XBRL US GAAP, realizarea de calcule în taxonomii, utilizarea tabelelor în XBRL, realizarea extensiilor ale taxonomie și generarea documentelor instanțiate în XBRL US GAAP. Putem adăuga furnizarea informațiilor despre organizațiile raportoare.	Abordarea perfecționării sistemelor contabile integrate prin IFRS presupune modelarea structurii prin arhitectura taxonomiei IFRS ⁸ , dezvoltarea extensiilor taxonomiei IFRS și generarea taxonomiilor în XDT. Putem continua cu modelarea structurii prin arhitectura taxonomiei IFRS, dezvoltarea extensiilor taxonomiei IFRS și utilizarea dimensiunilor XBRL în vederea generării taxonomiilor în XDT.	Abordarea perfecționării sistemelor contabile integrate prin IFRS presupune realizarea unor sisteme de raportare financiară performante: FSR(Financial Statement Reporting IBM® Cognos), plus antrenarea unor taxonomii XBRL în viziunea FSR(Financial Statement Reporting), la care adăugăm sistemele de raportare financiară specializate(IFRS Finance).

5. Alegerea metodei și modului de realizare a unui sistem informatic contabil integrat pentru raportarea financiară și controlul performanțelor organizațiilor virtuale, va realiza funcții duble: realizarea prelucrărilor specifice contabilității financiare și contabilității de gestiune, plus realizarea interfețelor de tip US GAAP și/sau IFRS pentru realizarea raportărilor financiare.

Se face referire la metodele de proiectare ale sistemelor informatice în contextul tehnologiilor axate pe web în mileniul III. În acest context, vom defini criterii pentru determinarea eficienței utilizării metodelor în dezvoltarea unei soluții informatice.

Realizarea unui sistem contabil integrat de raportare financiară și control al performanței, trebuie în mod axiomatic axată pe dezvoltarea unui sistem informatic integrat asociat, paralel cu extensia către o abordare axată pe ERP.

⁶ SB: Societăți Bancare

⁷ FSR: Financial Statement Reporting IBM

⁸ International Financial Reporting Standards

Sistemele informatice integrate dezvoltate pentru activitatea economică a organizațiilor au evoluat permanent și au reușit să se adapteze necesităților acestora prin adoptarea celor mai oportune soluții tehnologice evaluate în raport cu cerințele de afaceri.

Realitatea demonstrează că organizațiile utilizează în prezent diferite soluții informatice care acționează în paralel chiar și pentru gestionarea aceluiași proces de afaceri. Efortul de colectare, prelucrare și diseminare a informațiilor redundante este mare și necesită un consum însemnat de resurse și timp. Deși ideea integrării nu este una nouă, tehnologiile informatice au scos în evidență noi posibilități de integrare ale informațiilor.

Soluția sistemului informatic integrat pentru organizații reprezintă abordarea ideală pentru optimizarea fluxului informațional financiar-contabil. De asemenea, găsirea unor soluții de integrare și surse informaționale disipate din cadrul organizațiilor care să colaboreze cu sistemul financiar-contabil reprezintă o necesitate.

Studiul își propune să prezinte problematica actuală a sistemelor informaționale contabile, integrării acestora cu ajutorul sistemelor informatice, evoluția acestor sisteme în ultimii ani punând accent pe componenta de raportare financiară prin utilizarea limbajului XBRL (eXtensible Business Reporting Language), influența XBRL; există soluții viabile și performante asupra modului de realizare a raportărilor financiare și beneficiile sistemelor informatice aduse contabilității financiare și de gestiune.

Raportările financiare conform studiului realizat de Piechocki sunt influențate de doi factori.

Primul factor este reprezentat de numărul mare de utilizatori al raportărilor financiare (instituții financiare, consultanți fiscali sau agenții guvernamentale) care au nevoie de informații financiar contabile pertinente pentru îndeplinirea obiectivelor specifice.

Al doilea factor care influențează raportările financiare este domeniul legislativ, normele legale, standardele stabilite de organisme profesionale (Legea Sarbanes Oxley, IFRS, directive a 7 a UE normele GAAP etc.). Influența este foarte puternică datorită dinamicii din domeniul legislativ.⁹

Acest studiu este valabil și în condițiile legislative românești în care sistemul informațional contabil al unei organizații este solicitat la maxim de instituțiile fiscale ale statului datorită interconectării contabilității la sistemul fiscal. Ritmul de dezvoltare al tehnologiei informației în ultimii douăzeci de ani a fost uluitor. Dacă în etapele inițiale contabilitatea și tehnologia informației erau în simbioză datorită utilizării tehnologiei pentru întocmirea registrelor contabile și raportărilor financiare, gradual tehnologia informației a ocupat un loc tot mai important în sistemul informațional al contabilității, în prezent fiind de neconceput conducerea contabilității fără suportul unui sistem informatic.¹⁰

Utilizarea acestei tehnologii în special de compartimentele financiar contabile a impus modificări în activitatea și pregătirea profesionistului contabil .

Au apărut activități noi, cum este auditul sistemelor informatice contabile, care necesită o pregătire în domeniile Financiar-Contabilitate și IT&C. Contabilul nu mai este doar un simplu utilizator al sistemelor informatice, pentru că acesta face parte din echipa de implementare a sistemului informatic .

În perioada sistemelor contabile clasice nu se dădea atenție tehnologiei informației. Optica s-a schimbat radical în prezent când sistemele ERP pot fi standardizate și integrate pentru gestiunea informațiilor financiar-contabile în timp real.

⁹ Piechocki, M, XBRL Financial Reporting Supply Chain Architecture ,Teza de doctorat ,2007,p. 2-5

¹⁰ Granlund,M.,Mouritsen ,J.Introduction: problematizing the relationship between management control and information technology în European Accounting Review 2003, 12:1, p 77-83

Tehnologia a devenit un jucător cheie care poate ajuta la îndeplinirea ambițiilor firmei în ceea ce privește controlul de gestiune, așa cum subliniază N. Dechow.¹¹

Schimbările de date financiare intra și interorganizaționale sunt necesare în operațiunile zilnice. Datele din surse disparate trebuie să corespundă calitativ și să nu lase loc de interpretări pentru ca utilizatorii să ia cele mai bune decizii. **Standardizarea formatelor de raportare este una din soluțiile care asigură calitatea și îmbunătățirea interoperabilității datelor din surse diferite.**

Concluzii

Dezvoltarea unui sistem contabil integrat pentru raportarea financiară și controlul performanțelor organizațiilor, va trebui să îndeplinească, în viziunea noastră, următoarele **funcții cheie**:

1. Analiza și utilizarea celui mai nou și performant sistem de raportare financiară, sistemul XBRL, pentru furnizarea rapoartelor și indicatorilor specifici US GAAP și IFRS;
2. Capabilitatea sistemului de a prelucra și furniza toate categoriile de indicatori și rapoarte financiar contabile privind Contabilitatea financiară, Contabilitatea de gestiune, dar și rapoartele plus indicatorii specifici US GAAP și IFRS; avem în vedere principalele rapoarte financiare (Balance Sheet, Income Statement, Shareholder's Equity, Cash Flow și Disclosures)
3. Realizarea unei interfețe operaționale și sigure între standardele US GAAP și/sau IFRS și sistemul informatic,
4. Orientarea specificațiilor sistemului informatic către sistemul de management al organizației, sistemul informațional propriu acesteia, terți și organismele fiscale; în acest mod sunt respectate dezideratele și cerințele fiscalității, care devin prioritare într-un SI;
5. Abordarea utilizării standardului XBRL, plus interfața SICONTAB – XBRL, simultan cu dezvoltarea unei AIG¹², utilizabilă pentru verificarea și maximizarea posibilităților XBRL în zona raportărilor financiare.

Bibliografie

1. Andreica T. *Perfecționarea sistemelor contabile integrate în economia digitală* Teză de doctorat, 2013
2. Davidescu N., *Societatea informațională și efectele economice*, teză de doctorat, 2008, Academia Română.
3. Granlund, M., Mouritsen, J. *Introduction: problematizing the relationship between management control and information technology* în *European Accounting Review* 2003, 12:1, p 77-83
4. Piechocki, M, *XBRL Financial Reporting Supply Chain Architecture*, Teza de doctorat, 2007, p. 2-5

¹¹ Dechow, N., Granlund, M., Mouritsen, J. *Management Control of the Complex Organization: Relationships between Management Accounting and Information Technology*, Handbook of Management Accounting Research Elsevier Ltd. 2007 p.625-640

¹² **AIG: Aplicație Informatică de Gestiune**